

# Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

## Pôstna večiereň 7

2 M 10, 1-20

*Potom Hospodin riekol Mojžišovi: Chod' k faraónovi, lebo zatvrdil som jeho srdce i srdce jeho služobníkov, aby som robil tieto svoje znamenia uprostred nich a aby si rozprával svojim synom a svojim vnukom, čo som vykonal v Egypte, i o mojich znameniach, ktoré som urobil medzi znameniami, aby ste poznali, že ja som Hospodin, Boh Hebrejcov: Dokedy sa budeš zdráhať pokoriť sa predomnou? Prepust' môj ľud, nech mi slúži, lebo ak sa zdráhaš prepustiť môj ľud, zajtra uvedie na tvoje územie kobyľky, tie pokryjú povrch zeme, takže nebude možné vidieť zem, i zožerú zvyšky, čo vám ostali po krupobití a obžerú všetky vaše pučiace stromy na poli. Naplnia aj domy a domy všetkých tvojich služobníkov, i domy všetkých Egyptanov, čo nevideli tvoji otcovia a otcovia tvojich otcov odvtedy, čo sú na zemi, až do toho dňa. Potom sa odvrátil a vyšiel od faraóna. Vtedy povedali služobníci faraónovi: Dokedy nám tento bude osídľom? Prepust' tých mužov, nech slúžia Hospodinovi, svojmu Bohu. Či ešte nevieš, že sa Egypt rúti do záhuby? Nato Mojžiša a Árona vrátili k faraónovi a ten im povedal: Chodte a slúžte Hospodinovi, svojmu Bohu! Kto to všetko má odísť? Mojžiš odpovedal: Pôjdeme so svojimi deťmi i so starcami, so svojimi synmi i dcérami, odídeme so svojím drobným dobytkom i s rožným statkom, lebo máme sviatok Hospodinov. On im odpovedal: Nech je Hospodin s vami tak, ako ja vás i vaše malé deti prepustím! Pozrite, vy máte zlé úmysly. Nie tak! Sami mužovia odídte a slúžte Hospodinovi, lebo to chcete. Nato ich odohnali od faraóna. Potom riekol Hospodin Mojžišovi: Vystri ruku nad Egypt, nech vyjdú na ňu kobyľky a zožerú všetku bylinu tejto krajiny a všetko, čo ostalo po krupobití. I vystrel Mojžiš svoju palicu nad Egypt a Hospodin prihnal nad krajinu východný vietor, ktorý dul celý deň i celú noc a ráno priniesol kobyľky. Tie prišli na celú krajinu, spustili sa na celé územie Egypta v obrovskom množstve. Nikdy predtým nebolo takýchto kobyľiek, ani po nich také nebudú. Pokryli povrch celej krajiny, až sa zatemnila zem, požrali všetky byliny zeme, všetko ovocie na stromoch, ktoré krupobitie zanechalo a neostalo nič zelené na stromoch ani na poľných bylinách v celom Egypte. Vtedy faraón rýchle zavolať Mojžiša a Árona a povedal: Zhrešil som proti Hospodinovi, vášmu Bohu, i proti vám. Teraz ešte tentoraz odpustte hriech, modlite sa k Hospodinovi, svojmu Bohu, nech odvráti odo mňa túto smrť. Potom Mojžiš vyšiel od faraóna, modlil sa k Hospodinovi. Hospodin zmenil vietor na veľmi silný západný, ktorý odniesol kobyľky a vrhol ich do Červeného mora. Na celom území nezostalo ani jednej kobyľky. Hospodin však zatvrdil faraónovo srdce a ten neprepustil Izraelitov.*

Bratia a sestry

Pán Boh opäť pripomína Mojžišovi dôvody svojho konania s faraónom. Mojžiš by si možno pomyslel, že niekde zlyhal, pokiaľ faraón stále nechce prepustiť Izraelitov. Teraz však Hospodin hovorí, že zatvrdil faraónovi srdce, aby sa zvýraznila Božia moc. Na tomto mieste spolu ako keby bojuje Hospodin na jednej strane a egyptský pohanský kult na strane druhej. Je veľmi potrebné ukázať Egyptanom, kto je to vlastne Hospodin a akú má moc. Zároveň musí Izrael vidieť, že Hospodin je mocným Bohom, ktorý ich privedie do zaslúbenej krajiny. Zároveň musia Izraeliti prežiť, že sa nemusia už báť ani faraóna, ani egyptských bohov. Pretože o týchto egyptských ranách si budú rozprávať Izraeliti ešte celé stáročia, dokonca tisícročia po ich uskutočnení.

Mojžiš spolu s Áronom v tejto chvíli už nestoja pred faraónom ako ponížení služobníci, ale ako vyslanci zvrchovaného Boha. Oznamujú 8. ranu a zároveň odchádzajú spred faraóna. Po ich odchode sa snažia faraónovi služobníci prehovoriť faraóna, aby zmenil svoj názor, pretože hrozba vyslovená Mojžišom bola veľmi pôsobivá. Kobyľky boli vždy spájané s hnevom bohov, preto sa veľmi naľakali. Dokonca sa malo jednať o takú veľkú pohromu, akú Egypt prostredníctvom kobyľiek nikdy nezažil

# Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

a ani nikdy nezažije. Egypťania sa obávali vpádu kobyliek, preto sa modlili k príslušnému bohu, aby sa postaral o bezpečie ich úrody.

Faraónovi radcovia zhodnotili stav krajiny ako veľmi zlý a naznačujú, že faraón odmieta uznať, aká zúfalá je ich situácia, napriek tomu že poľnohospodárstvo ešte úplne zničené nebolo. Zatvrdený odpor ich ešte neobral o rozum a preto boli ochotní súhlasiť s Mojžišovými podmienkami.

Faraón ich teda nechal zavolať späť a začal vyjednávať, že prepustí iba mužov, aby šli slúžiť Hospodinovi, ženy a deti mali zostať v Egypte ako poistka. Z pohľadu Egypťanov konali bohoslužbu iba muži – kňaz. Lenže Izrael z Božieho pohľadu bol chápaný ako Božie vlastníctvo, ako Boží ľud vrátane žien a detí. Faraón celú situáciu videl inak, ako Mojžiš a Áron. On nedokázal pochopiť ich spôsob myslenia, ich priority, ich vzťah k Hospodinovi. Skrátka Mojžiš a faraón sa nedohodnú, tak ako sa nikdy nedokáže zmiešať olej s vodou.

Je to taký obraz aj pre súčasnú cirkev. Životný rytmus sveta je iný, ako priority cirkvi. Hodnoty tohto sveta sa líšia od hodnôt veriacich ľudí. Pre svet je dôležitá pribojnosť, rýchlosť, bezohľadnosť, bohatstvo, úsmev. Cirkev si však v ľudskom živote cení pokoru, láskavosť, trpezlivosť. Cirkev sa na jednej strane nemôže uzavrieť pred svetom, ale na strane druhej nesmie prebrať jeho spôsoby. Musí žiť vo svete, ale nesmie sa stať jeho súčasťou. Keď sa pozriete dnes po kresťanoch na Slovensku, je cítiť ich slanosť? Je cítiť, že v cirkvi ľudia hľadajú morálny vzor a odpovede na svoje otázky? Ak to tak nie je, kde sa stala chyba? Ak soľ stratí chuť, čím ju osolíme? Cirkev bude živou, pokiaľ veriaci ľudia nebudú žiť sami pre seba, ale pre Boha a pre svet.

Ťažká 8. egyptská rana na prvý pohľad vôbec nevyzerala nejako zázračne. Zdvihol sa východný vietor a privial mračná kobyliek. To sa často stávalo a aj stáva v týchto zemepisných šírkach. Vždy sa to pritom považovalo za katastrofu. Jedná sa pritom o kobylky dlhé približne 12 centimetrov. Keď prechádzajú cez krajinu, je ich toľko, že zatienia na chvíľu aj slnko a pritom vydávajú strašný hukot. Všade kde prídu zožerú každé jedno zelené steblo. Kadiaľ prechádzajú, zostáva púšť pokrytá ich mŕtvymi telami a hnilobný zápach smrti.

V Biblii sa s kobylkami stretávame na viacerých miestach a vždy sú chápané ako súčasť Božieho súdu. Hovorí o nich prorok Joel, keď popisuje Božie súdy. Spomína ich aj apoštol Ján vo svojej knihe Zjavenie Jána, keď videl vzdialenú budúcnosť. Skrátka kobylky pôsobili v Egypte pustošenie. Čítali sme, že ich však pritiahlo také množstvo, aké Egypťania dovtedy nikdy nezažili. Hrôzy sa skutočne stupňovali. V prvej rane sa všetka voda premenila na krv, nielen v riekach, ale aj v domácnostiach Egypťanov. Preto museli kopať v zemi, aby našli vodu na uhasenie smädu svojich rodín, ako aj stád dobytky. Pri druhej rane pokryli celú krajinu žaby, ktoré sa nachádzali nielen na poliach, ale aj v domácnostiach. Po skončení tejto rany zostali všade mŕtve kopy žiab, ktoré skazili celú pôdu. Počas tretej rany prileteli komáre a štípali všetkých ľudí. Vo štvrtej rane bodavý hmyz predchádzajúce utrpenie ešte znásobil. Pri piatej rane na nákazlivú chorobu zomreli stáda dobytky. Počas šiestej rany sa všetkým ľuďom vrátane faraóna na tele vyhodili nebezpečné vredy. Potom prišla siedma rana – krupobitie, ktorá zničila všetko na poliach. Následne prichádza dnešná 8. rana, v ktorej požrali kobylky ešte zvyšky plodín, ktoré sa zachránili po krupobití. Aká hrôza musela naplniť celý Egypt.

Tu sa ukázal ako bezmocný aj jeden z najvyšších egyptských bohov Serapis. Sám sa predstavoval týmito slovami: „Mojou hlavou je nebo, mojím bruchom je more, mojimi nohami je zem, moje uši sú v celom éteri, moje oči sú svetlom všade žiariaceho slnka.“ Lenže ani tento egyptský boh nemohol zabrániť ohromnému spustošeniu. Aj týmto spôsobom bola otrasená náboženská predstava Egypťanov v ich bohov, ktorých moc sa nedala porovnať s izraelským Hospodinom.

# Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Zdesenie pri faraónovi a medzi Egypťanmi bolo obrovské. Preto čítame v Biblii: *Vtedy faraón rýchle zavolať Mojžiša a Árona a povedal: Zhrešil som proti Hospodínovi, vášmu Bohu, i proti vám. Teraz ešte tentoraz odpusťte hriech, modlite sa k Hospodínovi, svojmu Bohu, nech odvráti odo mňa túto smrť. Potom Mojžiš vyšiel od faraóna, modlil s ak Hospodínovi. Hospodin zmenil vietor na veľmi silný západný, ktorý odniesol kobyľky a vrhol ich do Červeného mora. Na celom území nezostalo ani jednej kobyľky (16 – 19 v.).*

Pán Boh sa opäť ukázal ako taký, ktorý nemá nikde žiadnu konkurenciu. Tých kobyľiek bolo strašne veľa a pri očistení krajiny nezostala už ani jedna. Je to skrátka dokonalá Božia očista. Ale ani to nestačilo faraónovi k tomu, aby skutočne prepustil Izraelitov. Jeho srdce Boh zatvrdil, aby ho počas nasledujúcich dvoch rán ešte viac pokoril.

Takýto je teda Pán Boh, povyšuje ponížených a ponizuje povýšených. Niekedy nás vedie aj cez ťažké etapy života. Môže sa nám pritom zdať, že nás opustil, pretože máme problémy. Ale on ich zámerne dopustí, aby nás držal ich prostredníctvom pri zemi, aby sme sa vždy horlivo modlili. Ak prežívaš tlak na tvoju adresu od tvojho šéfa v práci, alebo od hockoho iného, buď pokojný. Bude to trvať dovtedy, dokiaľ to Boh dovolí. Potom sa to skončí a daného človeka pošle ku dnu, lebo na ňom demonštruje svoju moc.

Sme v Božích rukách a nič sa nedeje bez toho, že by to On nedovolil. Diablovej dokonca dovolil skúšať život Jób, ale zakázal mu zobrať život. Nakoniec trápenie Jóba pritiahlo bližšie k Bohu a Boh mu všetky problémy niekoľkonásobne vynahradil. Držme sa teda nášho Boha a nikdy sa nikým nedajme odradiť a odtiahnuť od Neho.

AMEN.